

Gunner Sørensen.

Derfor er præcis fodring af søer vigtig

Fodring: Høj kuldstørrelse og høj egenfravæning kræver, at den enkelte so får den planlagte foderstyrke og, at den har det planlagte næringsstofindhold.

Af Gunner Sørensen

Søernes tolerance for udsving i den daglige foderoptagelse bliver stadig mindre, og den enkelte svineproducent skal gøre en større indsats for at kontrollere, at fodringen sker efter planen.

Hvis den enkelte so får for

Gunner Sørensen

Gunner Sørensen arbejder hos Seges Svineproduktion med fodring af søer og implementering af viden om fodring på staldgangen.

Kan soens daglige fodermængde ikke kontrolleres - som ved gulvfodring - stiller det ekstra krav til driftslederen om at sortere søerne ved indsættelse i stien. Arkivfoto: LandbrugsMedierne.

tieringen af foderkurverne kan gennemføres uanset hvilket staldsystem, der anvendes til drægtige søer. Da søerne typisk ikke fodres individuelt (ESF undtaget) vil det kræve god driftsledelse at sikre, at søerne sorteres og håndteres, så de får den rette fodermængde hver dag.

Den tildelte fodermængde skal løbende kontrolleres. Ved tørfodring skal vægtfylden bestemmes, så man ved, hvor meget en liter vejer. Dette bruges til at justere alle foderkasser.

Når man ændrer formalingsgraden eller råvaresammensætningen, skal man kontrolveje igen. Det gælder også efter ny høst.

Vejning skal ske ved flere foderkasser fordelt i hvert staldafsnit. To-tre 'udtagingskasser' fordelt over stalden er oplagt til kontrolvejning.

Har man vådfodring, er der en nedre grænse for hvor lidt foder, der kan udfodres pr. ventil, når man samtidig skal give en præcis mængde.

Derfor bør vådfodringsanlægget kontrolleres ved små foder mængder. Her er flowhastigheden en parameter, der kan justeres på.

mange eller for få næringsstoffer, påvirker det dens produktivitet og holdbarhed i negativ retning.

Helt grundlæggende skal tre love, som gennemgås herunder, sikre, at søerne i din besætning er rustet til at præstere optimalt.

§1 Den planlagte foder mængde

Der findes anbefalede foderkurver til drægtige søer, som tager udgangspunkt i søernes huld ved fravæning. I praksis vil fire foderkurver til henholdsvis normale, magre og fede søer samt en kurve til gylte sikre, at søernes behov for både energi og aminosyrer dækkes hen over drægtigheden.

Det forudsætter, at differen-

Målet for en besætning med høj effektivitet er 1.300-1.350 FE pr. årssø ekskl. det poltefoder, der bruges til polte før løbning.

Ekspertens anbefalinger

- § 1. Søerne skal have den planlagte mængde foder hver dag.
- § 2. Foderet skal sammensættes efter gældende normer, så næringsstofindholdet er som planlagt.
- § 3. Driftslederen kontrollerer, at alle søer fodres korrekt.

§2 Korrekt indhold af næringsstoffer

Vi anbefaler hverken at gå over eller under normerne.

Som hjemmeblander kræver det indsigt i kornets næringsstofindhold, at lave præcise recepter. Færdigfoderindkøbere overlader dette til foderstoffirmaet.

For at vurdere om foderet er sammensat optimalt, bør der gennemføres foderanalyser. Prøverne skal udtages omhyggelig og jævnt fordelt i siloen. Ellers kan man anvende landsgennemsnit korrigeret for kornets aktuelle vandindhold.

Kvartalsvis kan foderet analyseres for FE og protein for at sikre, at blandingerne er korrekte. Specielt for vådfodring er det væsentligt at prøverne udtages i nedløbsrøret over truget, når der udfodres. Det vil være klogt at undersøge, om man mister aminosyrer som følge af fermentering i rørstrengene.

§3 Søerne fodres korrekt

Da søer kan kompensere for udsving i næringsstoffer og foder mængder over tid, kan man bruge rygspækmåling for at sikre, at man opnår det huld, man ønsker.

Man kan lave vejehold, hvor man for eksempel vejer og/eller rygspækmåler hvert 21. sohold. Søerne rygspækmåles ved indgang og ved afgang fra farestalden. Målet er 16-19 mm ved indgang og 13-15 mm ved afgang. Hvis mere end 10-15 procent af søerne ligger uden for dette interval, skal foderstrategien kontrolleres.

Jeg anbefaler, at man laver en præcis opgørelse af foderforbruget i besætningen, så foderforbruget pr. årssø kan fastlægges.

Målet for en besætning med høj effektivitet er 1.300-1.350 FE pr. årssø ekskl. det poltefoder, der bruges til polte før løbning.